

Nr 144.

Ankom till riksdagens kansli den 27 maj 1921 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående om- och tillbyggnad av garnisonssjukhuset i Boden m. m.

(1:a avd.)

Uti den till riksdagen den 7 januari 1921 avlåtna propositionen angående statsverkerkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln (punkt 52) föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlåtas angående om- och tillbyggnad av garnisonssjukhuset i Boden, tillsvidare å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag beräkna ett belopp av 358,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t uti en till riksdagen avlåten, den 25 februari 1921 dagtecknad proposition (nr 154), vilken för förberedande behandling hänvisats till statsutskottet, under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen dels medgiva, att i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade grunder avtal må träffas med Norrbottens läns landsting angående vård av civila sjuka å garnisonssjukhuset i Boden, dels ock för verkställande av härav påkallad om- och tillbyggnad av nämnda garnisonssjukhus bevilja ett anslag av 1,073,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 358,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa dels till sid. 218 av det vid statsverkpropositionen fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden dels ock till det vid propositionen nr 154 fogade statsrådsprotokoll.

Departementschefen har, under omförmälan att utredning ansetts böra verkställas i fråga om åvägbringande av ett samarbete mellan civil och militär sjukvård dels genom militära patienters mottagande å vissa civila sjukhus och dels genom upplåtandet av militära sjukhus för vård av civila sjuka, vidare i ärendet anfört följande: »Fördelarne av ett

dylikt samarbete hava redan i så måtto vunnit statsmakternas erkännande, att riksdagen på framställning av Kungl. Maj:t beviljat medel för att möjliggöra överenskommelser med vederbörande landsting angående disponerande för arméns behov av visst antal sängplatser å länslasaretten i Linköping och Umeå.

De framställningar, som nu föreligga till prövning, avse, såsom av den lämnade redogörelsen framgår, en utvidgning av Bodens garnisons-sjukhus, varigenom därstädes skulle kunna i erforderlig omfattning beredas lasarets- och epidemisjukvård åt den civila befolkningen i Boden och trakten däromkring. Att en sådan anordning skulle vara till synnerligt gagn i flera avseenden, torde hava till fullo ådagalagts genom vad i ärendet förekommit. Riksdagens år 1920 församlade revisorer, vilka besökt garnisonssjukhuset i Boden, hava rörande det ifrågasatta samarbetet uttalat, att detsamma syntes revisorerna önskvärt och torde medföra fördelar för såväl staten som landstinget.

Från det militära sjukvårdsväsendets synpunkt torde särskilt böra tagas i betraktande, att garnisonssjukhuset för närvarande befinner sig i ett sådant skick, att under alla förhållanden väsentliga förbättringar inom den närmaste tiden äro av behovet påkallade. Genom förverkligandet av det nu uppgjorda programmet för sjukhusets om- och tillbyggnad skulle de förefintliga bristfälligheterna på ett tillfredsställande sätt avhjälpas. Det synes alltså vara till fullo motiverat, att anslag av statsmedel beviljas för bestridande av en del utav de med ifrågavarande byggnadsarbeten förenade kostnaderna.

De föreslagna grunderna för anordnandet av det ifrågasatta samarbetet giva mig icke anledning till någon erinran av principiell innebörd. Icke heller har jag något att erinra mot de med avseende å garnisonssjukhusets om- och tillbyggnad uppgjorda, slutgiltiga ritningar och kostnadsförslag.

Enligt det ursprungliga kostnadsförslaget, sådant detsamma förelades landstinget, beräknades sammanlagda kostnaden för ifrågavarande utvidgningsarbeten uppgå till 1,980,000 kronor, därav landstinget skulle erlägga 1,000,000 kronor enligt följande beräkning:

Engångsutgift för förvärvande av dispositionsrätt till		
40 sängplatser å det egentliga garnisonssjukhuset (8,100 × 40 =)		kronor 324,000: —
Hela kostnaden för utvidgning av epidemisjukhuset	»	500,000: —
Omkring en fjärdedel av kostnaderna för ny ekonomibyggnad, desinfektionsanstalt m. m.	»	176,000: —
		Summa kronor 1,000,000: —

Återstoden av kostnaderna, 980,000 kronor, skulle gäldas av statsverket.

På grund av under hand framställda erinringar från medicinalstyrelsens sida hava sedermera vissa ändringar i det ursprungliga förslaget ansetts böra vidtagas. Den härav föranledda merkostnaden, sammanlagt 166,000 kronor, har av sjukhuskommittén och arméförvaltningen föreslagits skola i sin helhet bestridas av statsverket. Detta förslag finner jag mig emellertid icke kunna biträda, särskilt med hänsyn därtill, att en betydande del, 96,000 kronor, av ifrågavarande merkostnad belöper på epidemisjukhusets ombyggnad, vilken, såsom nyss nämnts, varit avsedd att helt bekostas av landstinget. En lämplig fördelning av kostnaderna synes mig vara, att staten och landstinget vardera gälda hälften av den till $(1,980,000 + 166,000 =)$ 2,146,000 kronor beräknade totala kostnaden, eller således 1,073,000 kronor vardera; och torde man hava anledning att förvänta, att landstinget skall befinnas villigt åtaga sig den på det samma sålunda ankommande ökade utgiften.

Från landstingets sida har gjorts framställning om att staten skulle såsom amorteringslån tillhandahålla landstinget erforderligt belopp för gäldande av dess bidrag till ifrågavarande kostnader. Något lån av statsmedel synes mig visserligen icke böra ifrågakomma; möjlighet torde dock förefinnas för landstinget att på annat sätt tillgodose sitt lånebehov för berörda ändamål.

Den på statsverket belöpande kostnadssumman, 1,073,000 kronor, torde böra fördelas att utgå under loppet av tre år. Å 1922 års stat synes böra upptagas ett belopp av 358,000 kronor.

Vad slutligen angår den av arméförvaltningen berörda frågan om behovet av ökad personal vid garnisonssjukhuset, torde jag i detta sammanhang endast behöva framhålla, att någon av sjukhusets utvidgning betingad personalförstärkning givetvis icke erfordras, förrän de föreslagna om- och tillbyggnadsarbetena blivit fullbordade.

Utskottet har vid granskningen av Kungl. Maj:ts föreliggande förslag funnit, att det samarbete mellan militär och civil sjukvård, som avses att åvägabringas vid garnisonssjukhuset i Boden, bör kunna bli till gagn för såväl staten som Norrbottens läns landsting. Med hänsyn härtill har utskottet ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet förväntar likväl, att kostnaderna för garnisonssjukhusets om- och tillbyggnad kunna hållas inom ramen av det angivna beloppet, 2,146,000 kronor, utan att några begränsningar eller förenklingar i planen sker. Skulle emellertid några ytterligare kostnader uppstå, böra dessa enligt utskottets mening bestridas av landstinget.

Utskottets
yttrande.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) medgiva, att i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade grunder avtal må träffas med Norrbottens läns landsting angående vård av civila sjuka å garnisons-sjukhuset i Boden,

b) för verkställande av härav påkallad om- och tillbyggnad av nämnda garnisonssjukhus bevilja ett anslag av 1,073,000 kronor samt därav å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 358,000 kronor.

Stockholm den 27 maj 1921.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
 från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, C. J. G. Swartz, A. C. Lindblad, Ollas A. Ericsson, N. A. Nilsson, H. F. Lamm, J. Nilsson* i Skottlandshus, *H. M. Bäckström, J. L. Widell, O. U. B. Olsson, O. Bergqvist* och *O. Pettersson* samt
 från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Rästock, *J. Jönsson* i Revinge, *C. R. Jansson* i Falun, *P. B. Nilsson* i Landeryd, *L. J. Carlsson-Frosterud, W. Bäckström, J. Erlansson, K. E. W. Söderhielm, F. T. Hamrin, J. D. Norman, S. J. Karlsson* i Ny-näshamn och *J. E. Andersson* i Ovanmyra.

Reservation:

av herrar *Ollas A. Ericsson, J. Nilsson* i Skottlandshus, *J. L. Widell, J. Erlansson, P. B. Nilsson* i Landeryd, *K. E. W. Söderhielm, J. D. Norman* och *J. E. Andersson* i Ovanmyra, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Av utredningen i ärendet framgår, att de nuvarande förhållandena vid garnisonssjukhuset i Boden icke äro i alla avseenden tillfredsstäl-

lande, samt att på grund härav vissa förbättringar erfordras. Ett utförande av dessa förbättrade anordningar vid sjukhuset synes utskottet dock icke vara så trängande, att icke därmed kan under rådande finansiella svårigheter anstå.

Utskottet anser det alltså icke för den militära sjukvårdens tillgodo-seende nödvändigt, att det framlagda förslaget nu av riksdagen bifalles.

Kungl. Maj:ts förslag synes i själva verket mindre avse ett tillgodo-seende av den militära sjukvårdens krav än ett bispringande av Norrbottens läns landsting. Anses något sådant böra ske, varom utskottet icke nu velat uttala sig, bör i varje fall medel för detta ändamål beredas på annat sätt än genom anslag under fjärde huvudtiteln.

Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke må av riksdagen bifallas.»
